

INSPECȚIA MUNCII

No. 572/ACSSM/11.12.2023

APROBAT,

Mihai Nicolae UȘA

INSPECTOR GENERAL DE STAT ADJ.

METODOLOGIE

pentru

Campania națională

„Valențele culturale ale securității și sănătății în muncă” pentru formarea unei culturi de prevenire în rândul tinerilor din licee și școli profesionale”

(Campanie Națională din Programul Cadru al Inspecției Muncii pentru anul școlar 2023-2024)

ianuarie 2024 - iunie 2024

CUPRINS

- I. OBIECTIVUL CAMPANIEI NAȚIONALE
- II. MOTIVAREA CAMPANIEI NAȚIONALE
- III. GRUPUL ȚINTĂ
- IV. PERIOADELE DE DESFĂȘURARE A CAMPANIEI
- V. NECESARUL DE RESURSE
- VI. DESFĂȘURAREA CAMPANIEI
- VII. VALORIFICAREA CAMPANIEI

OBIECTIVUL CAMPANIEI NAȚIONALE

Obiectivele urmărite sunt:

1. Identificarea, stimularea și promovarea elevilor cu aptitudini creative și interes sporit pentru acest domeniu de studiu: securitate și sănătate în muncă.
2. Dezvoltarea competențelor elevilor, prin activități de bune practici în securitate și sănătate în muncă
3. Dobândirea de cunoștințe suplimentare în acest domeniu, familiarizarea cu metodele de studiu din acest domeniu, cu literatura de specialitate
4. Educarea tinerei generații încă de pe băncile școlii cu privire la importanța unui mediu de muncă sănătos și sigur;
5. Crearea unei culturi de prevenire a riscurilor profesionale în vederea intrării pe piața muncii.

I. MOTIVAREA CAMPANIEI NAȚIONALE

Introducerea disciplinei Securitate și Sănătate în Muncă în învățământul preuniversitar constituie o componentă cheie în dezvoltarea culturii de prevenire a riscurilor, prin învățarea de către tineri a modului de a lucra în condiții de securitate și sănătate. Statisticile actuale din Uniunea Europeană arată că tinerii lucrători au o rată de accidentare mai mare decât alte categorii de lucrători, din diferite cauze: lipsa de informare, lipsa de experiență, lipsa de cunoștințe în domeniul securității și sănătății în muncă etc. Centrele de învățământ pot contribui decisiv la scăderea ratei de accidentare a tinerilor lucrători, prin informarea și educarea tinerilor în ceea ce privește securitatea și sănătatea în muncă în cadrul unei discipline cu același nume.

Datele statistice analizate periodic de Inspekția Muncii au evidențiat faptul că, datorită condițiilor sociale în care trăiesc tinerii români caută locuri de muncă după împlinirea vârstei de 16 ani și chiar mai devreme. Cei mai mulți prestează munci sezoniere în timpul vacanțelor de vară. Ei acceptă foarte ușor să lucreze fără forme legale și să presteze munci nepotrivite cu insuficienta lor maturitate fizică și mentală. Astfel se expun riscului de accidentare deoarece tinerețea îi îndeamnă să practice meserii riscante și/sau solicitante din punct de vedere al securității și sănătății în muncă, împiedicându-i de cele mai multe ori să-și recunoască limitele. Capacitatea de a recunoaște pericolele potențiale, precum și munca în condiții de securitate solicită simț practic, dar și putere de observație, instruire și experiență.

Fiind nou veniți în câmpul muncii, este posibil ca tinerilor să le lipsească experiența și, adesea, maturitatea fizică și psihologică. Este posibil ca ei să nu acorde importanța cuvenită riscurilor cu care se confruntă. Există și alți factori care îi expun pe tineri unor riscuri mai mari, precum:

- nivelul insuficient de competențe și de formare;
- necunoașterea drepturilor proprii și a obligațiilor angajatorului;
- insuficientă încredere pentru a semnaliza eventualele probleme;
- nerecunoașterea de către angajatori a protecției suplimentare de care au nevoie lucrătorii tineri.

Abordarea școlară globală aduce la un loc educația și gestionarea școlii. Elevii și personalul trebuie să colaboreze pentru a face din școală un loc sigur și sănătos pentru muncă și învățare, prin:

- educație cu privire la riscuri, de exemplu prin implicarea elevilor în identificarea pericolelor;
- educație cu privire la sănătate și promovarea sănătății, de exemplu prin inițiativele privind „școlile sănătoase”;
- promovarea demnității și a respectului pentru toți, de exemplu prin campanii împotriva comportamentului agresiv;
- preocupare față de mediu, de exemplu prin reutilizarea și reciclarea materialelor.

Din anul 2018 toate inspectoratele teritoriale de muncă au încheiat protocoale de colaborare cu inspectoratele școlare județene.

Rezultatele obținute conform analizei rapoartelor transmise de către inspectoratele teritoriale de muncă, pentru perioada 2016-2019, sunt următoarele:

<i>Indicatori realizați</i>	nr. județe	nr. profesori participanți	nr. licee	nr. clase	nr. elevi participanți
Anul 2016	42	728	227	637	14.844
Anul 2017	42	830	305	780	17.290
Anul 2018	42	941	302	886	20.409
Anul 2019	42	962	350	958	22.475

Ca urmare a epidemiei coronavirus, având în vedere măsurile de limitare a răspândirii virusului gripal COVID 19, adoptate de Comitetul Național pentru Situații Speciale de Urgență (art.2 din Hotărârea nr. 6/09.03.2020), această acțiune a fost e suspendată temporar.

Având în vedere cele prezentate mai sus, se consideră necesară continuarea proiectului *„Valențele culturale ale securității și sănătății în muncă”* care urmărește pregătirea tinerilor, anterior intrării lor pe piața forței de muncă, cu privire la riscurile profesionale și la drepturile și obligațiile lucrătorilor.

Grupul central de lucru la nivelul Inspecției Muncii a hotărât ca desfășurarea *Campaniei naționale „Valențele culturale ale securității și sănătății în muncă” pentru formarea unei culturi de prevenire în rândul tinerilor din licee și școli profesionale* să se facă pe toată perioada anului școlar 2023-2024.

Concursul național *„Știu și aplic - Securitatea și sănătatea în muncă se dobândește de pe băncile școlii”* se organizează în scopul promovării în rândul tineretului a disciplinei **Securitate și sănătate în muncă**, în colaborare cu specialiști din cadrul Inspecției Muncii, Inspectoratelor Teritoriale de Muncă, Inspectoratelor Școlare Județene, Colegiului Tehnic „Gheorghe Asachi” din Iași și Universității Tehnice “Gheorghe Asachi” din Iași.

Acesta se va desfășura astfel:

- în perioada martie - aprilie 2024 - etapa județeană,
- în luna mai 2024- etapa națională la Colegiul Tehnic „Gheorghe Asachi” Iași.

II. GRUPUL ȚINTĂ

Grupul țintă este format din elevii de liceu și cadrele didactice din:

- ✚ Învățământul liceal. Acesta cuprinde următoarele filiere și profiluri: filiera teoretică, cu profilurile umanist și real; filiera tehnologică, cu profilurile tehnic, servicii, resurse naturale și protecția mediului; filiera vocațională, cu profilurile teologic, sportiv, artistic și pedagogic.
- ✚ Învățământul profesional.

III. PERIOADELE DE DESFĂȘURARE A CAMPANIEI

Perioada	Descriere
03-12.01.2024	Contactarea Inspectoratului Școlar Județean pentru prezentarea proiectului, selectarea școlilor participante și modificarea protocolului dacă este cazul sau încheierea unui nou protocol de colaborare dacă precedentul a expirat.
03-12.01.2024	Contactarea reprezentanților școlilor participante pentru prezentarea proiectului, selectarea profesorilor participanți și stabilirea modalităților de colaborare între inspectorii de muncă nominalizați și cadrele didactice.
19.01.2024	Întocmirea și transmiterea la Inspekția Muncii a <i>Raportului intermediar</i> „Valențele Culturale ale Securității Și Sănătății în Muncă” (Anexa 1).
22.01.2024 - 10.05.2024	Campania se desfășoară pentru elevi școală profesională, și pentru elevi liceu profil tehnologic/teoretic - ciclul inferior/superior. Se recomandă desfășurarea cursurilor pe 16 săptămâni, de ex. câte 1 oră pe săptămână sau câte două ore la două săptămâni. În această perioadă, inspectorii de muncă nominalizați la nivelul inspectoratului vor organiza vizite (de preferință câte una pentru fiecare an de studiu/liceu) la societăți reprezentative din județ, acestea având ca obiectiv consolidarea cunoștințelor acumulate. De asemenea, pe parcursul semestrului, inspectorii de muncă coordonatori locali vor participa prin sondaj la cel puțin 2 ore predate de profesori.
Martie - Aprilie 2024	Desfășurarea concursului <i>Știu și aplic!</i> la nivel de județ. Etapa județeană se va organiza de regulă, în luna martie - aprilie 2024, la un liceu de referință din județul respectiv.
Mai 2024	Desfășurarea concursului <i>Știu și aplic!</i> la nivel național la Colegiul Tehnic „Gheorghe Asachi” Iași.
12.06. - 14.06.2024	Întocmirea și transmiterea la Inspekția Muncii a <i>Raportului final privind derularea campaniei național</i> (Anexa 2) și reflectarea campaniei în mass-media (anexa 3).
25.06.2024	Elaborarea la nivelul Inspekției Muncii a raportului final.

IV. NECESARUL DE RESURSE

Resurse umane

- ✚ *Grupul central de lucru* - 4 persoane la nivelul Inspecției Muncii:
 - Niculae VOINOIU, Director Direcția Securitate și Sănătate în Muncă.
 - Alexandru Iosif CÎMPEAN, Șef serviciu S.I.A.A.A.P.E.C..
 - Valentina Luiza POPA, inspector de muncă.
 - Ioan ENESCU, inspector de muncă.

- ✚ *Grupul local de lucru*, la nivelul fiecărui inspectorat teritorial de muncă- format din 2 inspectori de muncă, nominalizați la nivelul inspectoratului teritorial de muncă.

Resurse materiale:

Sunt utilizate resursele proprii ale Inspecției Muncii, ale Inspectoratelor Teritoriale de Muncă și ale Inspectoratelor Școlare Județene, constând din:

- ✚ Sala proprie a inspectoratului teritorial de muncă, a inspectoratului școlar județean sau a unei unități de învățământ pentru desfășurarea de ședințe de lucru, după caz ;
- ✚ Echipamente tehnice (calculatoare, laptop-uri, imprimante, retroproiectoare etc.).

V. DESFĂȘURAREA CAMPANIEI

În vederea pregătirii campaniei și a derulării acesteia în anul școlar 2023 - 2024, se desfășoară activitățile prezentate în continuare.

VI.1. La nivelul Inspecției Muncii

Grupul central de lucru:

- ✚ elaborează metodologia campaniei și o transmite inspectoratelor teritoriale de muncă până pe data de 13.12.2023;

Responsabilitate: - *grupul central de lucru*

Rezultate garantate: - *materiale necesare derulării Campaniei (Anexele 1 - 4), transmise până la 15.12.2023*

VI.2. La nivelul Inspectoratului Teritorial de Muncă

- ✚ Inspectorul șef al inspectoratului teritorial de muncă nominalizează 2 inspectori de muncă care formează grupul local de lucru pentru pregătirea și derularea campaniei naționale;

± Grupul local de lucru:

- contactează Inspectoratul Școlar Județean în vederea încheierii protocolului sau stabilirii altor modalități de colaborare, în perioada **03-12.01.2024**;
- contactează unitățile de învățământ ce vor participa și vor desfășura cursurile cu elevii, în perioada **03-12.01.2024**;
- completează formularul **Raportului intermediar** (a se vedea Anexa 1) și îl transmite grupului central de lucru din Inspekția Muncii, până la data de **19.01.2024**;
- organizează vizite de lucru (de preferință câte una pentru fiecare an de studiu/liceu) la societăți reprezentative din județ, acestea având ca obiectiv consolidarea cunoștințelor acumulate;
- participă prin sondaj la cel puțin 2 ore predate de profesori;
- sprijină Inspectoratul Județean Școlar la organizarea concursului de specialitate **Știu și aplic!** și la pregătirea elevilor participanți la etapa județeană și națională ale concursului;
 - inspectorii de muncă nominalizați de conducerea inspectoratelor teritoriale de muncă să însoțească echipele participante la etapa națională vor face parte din Comisia de evaluare a concursului care are următoarele competențe:
 - coordonează desfășurarea concursului;
 - stabilește tematica și bibliografia concursului;
 - stabilește criteriile concursului;
 - elaborează subiectele pentru proba teoretică și fișele pentru proba practică;
 - evaluează lucrările concurenților;
 - examinează concurenții la probele practice;
 - rezolvă eventualele contestații;
 - stabilește clasamentul final al concursului;
 - stabilește criteriile de acordare a premiilor speciale;
- Profesorilor participanți li se va înmâna câte o diplomă care atestă participarea la proiectul „Valențe culturale...” (a se vedea modelul din Anexa 4).
- completează formularele **Raportului final privind derularea campaniei naționale** (Anexa 2) **precum** și reflectarea campaniei în mass-media (anexa 3) și le transmit grupului central de lucru din Inspekția Muncii, până la data de 14.06.2024.

Responsabilitate:

- **grupurile locale de lucru**
- **participarea a minimum 15 cadre didactice (minimum 6 unități de învățământ/județ), ceea ce reprezintă ~600 de cadre didactice la nivel de țară**

Rezultate garantate:

- **informarea și instruirea elevilor din minimum 20 clase/județ (~500 elevi/județ), ceea ce reprezintă ~20.000 de elevi la nivel de țară**
- **rapoarte intermediare și finale și Centralizatoarele chestionarelor de opinie completate de cadrele didactice și, respectiv, de elevi privind oportunitatea și eficiența campaniei**

VII. VALORIFICAREA ACȚIUNII

Inspectoratele teritoriale de muncă, la nivel local, și Inspekția Muncii, la nivel central, vor publica pe pagina web a acestora modul de desfășurare a campaniei și rezultatele obținute.

La finalizarea campaniei fiecare inspectorat teritorial de muncă va transmite Inspekției Muncii extrase privind modul de reflectare a campaniei în mass media locală, precum și propuneri concrete pentru îmbunătățirea pe viitor a acestui proiect (anexa 3).

Pe baza *Rapoartelor finale* ale Grupurilor locale de lucru, grupul de lucru central elaborează un raport general de evaluare care cuprinde și un plan de acțiuni ulterioare.

Responsabilitate: - grupul central de lucru

Rezultate garantate: - elaborare raport general de evaluare până la data de 25.06.2024.

Nicolae VOINOIU
DIRECTOR D.C.S.S.M.

Alexandru Iosif CÎMPEAN
ȘEF SERVICIU S.I.A.A.A.P.E.C.

Valentina Luiza POPA
INSPECTOR DE MUNCĂ

Ioan ENESCU
INSPECTOR DE MUNCĂ

